

21.3.2022

Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Talousvaliokunta keskiviikko 23.03.2022 klo 11.00 / HE 236/2021 vp / Lausuntopyyntö

Hallituksen esitys laeiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain ja finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin kansallisessa täytäntöönpanossa havaittujen puutteiden johdosta ehdotetaan muutoksia rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettuun lakiin.

Lisäksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettua lakia, rahanpesun selvittelykeskuksesta annettua lakia ja finanssivalvonnasta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi muista lainmuutostarpeista johtuen.

Keskeiset huomiot

Suomen Yrittäjät kannattaa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estävää lainsäädäntöä ja asiassa tehtävää työtä. Samaan aikaan joudumme kuitenkin nostamaan esiin sen tosiasian, että ilmoitusvelvollisten asiakkaita koskevia riskiarvioita päätyy virheelliseen lopputulokseen ja asiakkailta evätään aiheettomasti mahdollisuus pankkien tai vakuutusyhtiöiden tarjoamiin palveluihin. Asiakkaan oikeutta tulla arvioiduksi täsmällisten ja luotettavista lähteistä kerättyjen tietojen perusteella tulisi korostaa selvästi nykyistä voimakkaammin.

Rahanpesuun liittyvät epäilykset on merkittävä asiakkaan asemaan vaikuttava seikka monessa suhteessa. Eräs merkityksellisimmistä on se, että talutuspankki saa kieltäytyä perusmaksutilin avaamisesta ja siihen liittyvien palveluiden tarjoamisesta vain rahanpesulaista tai eräiden Suomen kansainvälisten velvoitteiden täyttämistä johtuvasta syystä. Maksutili ja välit neet sen käyttöön ovat palveluita, joita ilman yhteiskunnassa on vaikea toimia.

Rahanpesun torjuntaan liittyviä velvoitteita, valvontaa ja seuraamuksia on kiristetty viime vuosien aikana sekä EU:ssa että kansallisin toimin. Tämä on johtanut pienten yritysten vaikeuksiin avata perusmaksutiliä.

Edellä mainitun perusteella kannatamme ehdotuksen niitä osia, joiden voidaan olettaa selkeyttävän ilmoitusvelvollisen toimintaa ja parantavan asiakkaan oikeutta tulla arvioiduksi täsmällisten ja luotettavista lähteistä kerättyjen tietojen perusteella. Sen sijaan suhtaudumme kriittisesti esityksen osiin, joilla puututaan yksityiselämän suojaan.

Vaikutusarvioiden osalta toteamme, ettei niissä arvioida missä määrin ehdotettavat muutokset vaikuttavat ilmoitusvelvollisen asiakkaita koskevien riskiarvioiden virheellisiin lopputuloksiin. Miltä osin ehdotukset lisäävät riskiä ja miltä osin ne vähentävät riskiä?

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Petri Malinen
ekonomisti